

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเสริมการสอนอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและสรุปผลของการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อสร้างหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ ใช้ประกอบการสอนอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพช่วยเสริมการสอนอ่าน กับกลุ่มควบคุมซึ่งสอนโดยวิธีปกติ

5.2 สมมติฐานของการวิจัย

5.2.1 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.2 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน จะมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ของโรงเรียนเพชรราษฎร์บำรุง ซึ่งเป็นโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 54 คน กลุ่มตัวอย่างถูกเลือก จากประชากรจำนวน 81 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน จำนวน 8, 36 และ 10 คน ตามลำดับ จากนั้นสุ่มแยกเข้ากลุ่มทดลอง

และกลุ่มควบคุม จะได้กลุ่มละ 27 คน

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.2.1 แบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ซึ่งผ่านการวิเคราะห์ และมีความเชื่อถือได้ รวม 40 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง .35 - .67 ค่าอำนาจจำแนกรหว่าง .23 - .41 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

5.3.2.2 หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรื่อง "เจ้าต่าง" โดยจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ระบบออฟเซต มีลักษณะรูปเล่มเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาด 26 x 19 เซนติเมตร (12 หน้ายก) ประกอบด้วยปกหน้า ปกครอง ภาพประกอบเนื้อเรื่อง และปกหลัง รวม 20 หน้า ภาพหน้าปกเป็นภาพการ์ตูนลายเส้นระบายสี บนพื้นกระดาษอาร์ตผิวมันอย่างดี ตัวอักษรชื่อเรื่องมีขนาด 8 x 35 มิลลิเมตร ปกครองด้านในมีภาพตัวเอกของเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ผู้เขียนภาพประกอบ และชื่อสำนักพิมพ์ ภาพประกอบภายในเล่มเป็นภาพการ์ตูน ลายเส้นระบายด้วยสีน้ำ องค์กรประกอบพื้นหลังของภาพ (Back ground) ใช้เทคนิคผสมระหว่างสีน้ำ สีดินสอ และสีสเปรย์ (Air brush) กระดาษพิมพ์ภายในเล่มใช้กระดาษปอนด์ชนิดหนาอย่างดี ขนาด 200 แกรม คำและภาษาที่นำมาผูกเป็นเนื้อเรื่อง ใช้คำใหม่ในบทเรียนที่ 16 วิชาภาษาไทย และคำในบัญชีคำ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เขียนเรียบเรียงเป็นบทร้อยกรอง ประเภทกลอนสี่ ตัวอักษรที่ใช้พิมพ์เนื้อเรื่อง มีลักษณะหลังคาโค้ง สีดำ มีขนาดสูง 3.5 มิลลิเมตร หรือประมาณ 12 พอยท์

5.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.3.1 นำแบบทดสอบ ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.3.3.2 ดำเนินการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองเรียนตามแผนการสอน ที่ใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน และกลุ่มควบคุม เรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ

5.3.3.3 หลังจากทดลองสอนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านไปทดสอบหลังเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 วิเคราะห์ความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้วิธี High-low 33 percent method item analysis (ประยูร, 2528) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร K-R 20

5.4.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหนังสือนิตานร้อยกรองประกอบภาพ จากการนำไปใช้เป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน โดยหาจากประสิทธิภาพกระบวนการเรียน/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)

5.4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าสถิติ t-test

5.4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบหลังเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าสถิติ t-test

5.5 สรุปผลการวิจัย

5.5.1 กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือนิตานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.5.2 กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้หนังสือนิตานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีสอนอ่านโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.6 อภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการใช้นิตานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนอ่านโดยการใช้นิตานร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้หนังสือนิทาน ร้อยกรองประกอบภาพเป็นสื่อเสริมการสอนอ่าน มีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยวิธีปกติ ผู้วิจัยเห็นว่า สิ่งที่เป็นองค์ประกอบในการสนับสนุนผลการวิจัย ได้แก่

1. คำที่นำมาเรียบเรียงเป็นเนื้อเรื่อง ในหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ เรื่อง "เจ้าต่าง" นั้น ครอบคลุมคำใหม่ในบทเรียน ซึ่งเป็นการฝึกใช้คำใหม่ในรูปแบบประโยคที่ต่างไปจากหนังสือเรียน นับว่าเป็นการขยายประสบการณ์ ให้รู้จักการใช้คำใหม่อีกรูปแบบหนึ่ง นอกเหนือจากวิธีการสอนคำใหม่ ในบทเรียนตามกิจกรรมในคู่มือครูหรือแผนการสอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2. การใช้การ์ตูน มาเป็นตัวดำเนินเรื่อง ในหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ เรื่อง "เจ้าต่าง" ทำให้เด็กมีความสนใจ และเกิดความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Brown (1982) ที่ทำการศึกษาคำใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอน เพื่อสร้างแรงจูงใจ และสอนเด็กให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน ผลการทดลองพบว่า หนังสือการ์ตูน สามารถช่วยให้เด็กเรียนอ่านหนังสือได้อย่างเข้าใจ และผลการวิจัยของ Marshall และ Garry (1978) ที่ทำการศึกษาคำใช้เวลาในการอ่านหนังสือการ์ตูนและการอ่านหนังสือธรรมดา ของนักเรียนเกรด 3 สรุปได้ว่าความเข้าใจในการอ่าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระยะเวลาที่ใช้อ่านหนังสือการ์ตูน และหนังสือการ์ตูนใช้เวลาอ่านสั้นกว่า แสดงว่าหนังสือการ์ตูนช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านดีกว่าหนังสือธรรมดา

3. การเรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นบทร้อยกรองง่าย ๆ เป็นแรงกระตุ้นอีกสิ่งหนึ่งที่ ทำให้เด็กสนใจ เพราะอ่านได้คล่องปาก และจดจำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Woerl (1974) ที่ได้ทำการศึกษเกี่ยวกับถ้อยคำที่มีสัมผัสและคล้องจองกันในร้อยแก้ว และร้อยกรองที่มีผลช่วยในการออกเสียงหน่วยคำ ของเด็กอายุระหว่าง 6 ปี 6 เดือน ถึง 7 ปี 6 เดือน ผลการทดลองปรากฏว่า คำที่มีสัมผัสคล้องจองในบทร้อยกรอง มีผลต่อการอ่านดีกว่าร้อยแก้ว

ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนผลการวิจัยของ จรรยา (2522) ซึ่งได้ทำการศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียนจากการเรียนวิชาภาษาไทยโดยวิธีสอนแบบปกติกับการเรียนที่ใช้หนังสืออ่านประกอบร้อยกรองเพื่อฝึกทักษะในการอ่านของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มนักเรียนที่ใช้หนังสืออ่านประกอบร้อยกรองเพื่อฝึก

ทักษะในการอ่านมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ

นอกจากนี้ยังมีผลงานการวิจัยที่ได้ผลสอดคล้องกันอีกคือ สุวีริยา (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสืออ่านประกอบร้อยกรองเพื่อฝึกทักษะในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ สมหมาย (2526) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพฝึกทักษะในการอ่าน ผลก็ปรากฏออกมาเช่นเดียวกัน กล่าวคือ กลุ่มนักเรียนที่ใช้หนังสืออ่านประกอบร้อยกรองและหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพช่วยฝึกทักษะในการอ่าน มีความก้าวหน้าทางการเรียน และมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันและแสดงให้เห็นว่าการใช้หนังสืออ่านประกอบร้อยกรองหรือหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเสริมการสอนอ่าน จะช่วยฝึกทักษะในการอ่านของเด็กและมีสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านสูงขึ้นและสูงกว่าการสอนอ่านโดยวิธีปกติ

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ เพื่อใช้เสริมการสอนอ่าน

5.7.1.1 การสร้างหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพ เพื่อใช้เสริมการสอนอ่าน สำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา มีกระบวนการสร้างที่ต่อเนื่องและเกี่ยวข้องกันหลายด้าน ดังนั้นควรมีการวางแผนร่วมกันโดยอาศัยบุคลากรต่าง ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ครู ผู้สอน นักเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนผู้ช่วยในการวาดภาพ เพราะภาพประกอบเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในหนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเด็ก ฉะนั้นผู้สร้างหนังสือสำหรับเด็กควรคำนึงถึงภาพเป็นอันดับแรก ภาพต้องมีสีสวยงาม มีลักษณะเคลื่อนไหว มีจุดเด่น จึงจะสร้างความสนใจได้ดี ภาพการ์ตูนจะได้รับความสนใจมาก ภาพแต่ละภาพต้องให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น

5.7.1.2 ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก ผู้จัดทำควรติดต่อกับโรงพิมพ์หรือผู้ที่วาดภาพให้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อที่จะให้เข้าใจตรงกัน ทั้งในด้านรูปภาพและการนิยมนักเขียนให้ถูกต้องก่อนจะจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ไม่ควรปล่อยให้โรงพิมพ์หรือนักเขียนภาพจัดรูปแบบตามความพอใจ เพราะจะทำให้ได้หนังสือที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.7.2 ข้อเสนอแนะในการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเสริมการสอนอ่าน

5.7.2.1 ควรทดลองใช้กับนักเรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน หรือกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อที่จะตรวจสอบประสิทธิภาพว่าได้มาตรฐาน สามารถนำไปใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะหรือกลุ่มที่มีขนาดต่างกันหรือไม่

5.7.2.2 ก่อนการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเสริมการสอนอ่านทุกครั้ง ครูต้องดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนและคู่มือครู

5.7.2.3 ในระหว่างการใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพเสริมการสอนอ่าน ครูควรเดินดูและเอาใจใส่ให้นักเรียนให้ทั่วถึงทุกคน เพื่อจะได้ช่วยอธิบายเนื้อหาบางตอนให้นักเรียนที่ยังไม่เข้าใจได้รู้

5.7.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

5.7.3.1 การใช้หนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพที่นำมาช่วยเสริมการสอนอ่านนั้น ควรใช้นิทานหลาย ๆ เรื่อง นักเรียนจึงจะไม่เบื่อหน่าย

5.7.3.2 ควรนำเนื้อหาและคำใหม่ในบทเรียนอื่น ๆ สร้างเป็นหนังสือนิทานร้อยกรองประกอบภาพนำมาช่วยเสริมการสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรืออาจจะจัดทำในเนื้อหาและระดับชั้นอื่น ๆ อีก